

Oplæg på nordisk konference ”Barnet og Rusen 2013”

Nyeste viden og evidens om familier med alkoholproblemer og implikationer for praksis

Årets oplæg på den nordiske konference ”Barnet og Rusen” i Norge præsenterede nyeste viden og evidens ift familier med alkoholproblemer. Oplægget tog udgangspunkt i et nyere dansk litteraturstudie (Lindgaard, 2012a) og et forskningsprojekt om alkoholfamilier i familieorienteret alkoholbehandling i Danmark (Lindgaard, 2012b). Med inddragelse af relevant psykologisk teori blev der draget konklusioner for praksis relateret til arbejdet med familier med alkoholproblemer og ikke mindst deres børn.

- **Familierne**, især partner og børn, er mindst ligeså **belastede** som den rusbrugende (ex. Depression, angst, spiseforstyrrelser, ”cutting”, misbrug, koncentration, smerter, problemer m. uddannelse og forælderrolle/omsorg etc.)
- Mindst halvdelen af **børnene belastes** i alvorlig grad, også ind i **voksenalder**
- Børnene er **seks gange** mere belastet end børn i almindelighed og har en stærkt forøget risiko for **psykiatriske lidelser**
- Der er udbredt viden om forebyggende indsatser rettet mod børnene
- Men det er svært at få øje på børnene, ligesom der mangler tilbud til familier og børn
- Der er **evidens** for at arbejde **familieorienteret** med alkoholproblemer og misbrug – det er mere effektivt end en individuel indsats for såvel den rusbrugende part som familien
- Det er **økonomisk rentabelt** at arbejde familieorienteret med misbrug
- Der er øget fokus på **forandningsprocesser**, herunder at skabe (lang-) **varig forandring, for alle parter**, frem for gentagne, midlertidige løsninger alene for den rusbrugende part
- Det ”**multifaktorielle felt**” omkring familier med misbrug fordrer en **helhedsorienteret indsats**, herunder **tværfagligt og tværsektorielt** samarbejde
- Misbrugsbehandling bør inddrage **fokus på børn**, og familiebehandling (samt frontpersonale) bør inddrage **fokus på misbrug** ... og samarbejde om det
- ”**Vold/overgreb**” og ”**psykiske lidelser**” er langt mere udbredt når der er rusproblemer og skal inddrages i arbejdet med familier og misbrug
- ”**Hjerneforskning**” og ”**neuropsykologi**” afdækker hjerneskader med konsekvenser for misbrugsbehandling og rationaler for en familieorienteret tilgang
- Effektiv behandling er mere end en evidensbaseret behandlingsmetode
 - Der er **forskellige virksomme elementer** på tværs af div. effektive behandlingsmodeller (motivation, kommunikation, mestring, tanker/adfærd, social støtte, multipar-behandling, psykoedukation m.v.)
 - De ”**non-specifikke faktorer**”, alt det der ikke handler om metode, er afgørende, især er relationen mellem mennesker afgørende for udvikling og forandring
 - **Efterbehandling/efterværn** er afgørende for at fastholde effekt over tid